

A SZOBI PAZSICZKY ORGONA MEGMENTÉSÉÉRT

A szobi egyházközség 1754 előtti orgonáját még a régi templom számára, Klein Vilmos építette. Az 1754. évi Canonica Visitatio (püspöki látogatás jegyzőkönyve) már meglévőként ír egy 6 regiszteres orgonáról. 1775-1778 között megépült a ma is álló barokk templom. A régi, kis orgonának nem volt elegendő hangereje az új templomban, ezért **1794-ben** új orgona építését határozták el. A munkát a Rajecben (ma Szlovákia) működő **Pazsiczky család orgonaműhelyéből** rendelték meg. Pazsiczky új, két manuális, pedálos, rövid oktávós hangszert épített, a régi orgona sípanyagának felhasználásával. A klaviatúra eredetileg az egy egységes orgonaház hátoldalán helyezkedett el. Az orgonaszekrény klasszicista stílusjegyeket mutat, barokk díszítőelemekkel. A hangszer 1802-ben már javításra szorult: a por belepte és hangolni is kellett. A javítást végző, ismeretlen nevű váci mester a fémsípokon lyukakat is észlelt. Az 1856-ban átalakítást végző mester - akinek a neve nem ismert - kettéválasztotta az egységes szekrényt, az un. pozitívet a karzat homlokzatába építette, a főművet a pedállal hátrább helyezte. A klaviatúrát hátul megszüntette, az új játszóasztalt a két szekrény közé telepítette. Az eredeti Pazsiczky-féle belső szerkezet egy részét megtartotta, vagy felhasználta. Az orgonán kisebb javításokat végeztek 1900-ban, 1903-ban és 1944-ben. 1955-ben Novoth Lajos (Vác) az orgonát tisztította, javította és némileg módosította a hangképet, beépített egy „Könyves és Fia” cég által készített elektromos fúvómotort. A légellátás átépítése, a traktúra (a játszóasztalt és a sípokat összekötő mechanika) átépítése és előregedése, a sípanyag sérülései miatt (amelyet a sajnálatos helytelen hangolások okoztak) a hangszer teljes felújításra, restaurálásra szorul.

1970-ben és 1973-ban Szigeti Kilián, 1974-ben Gonda Nándor készített szakvéleményt és felújítási tervet, amelyek nem valósultak meg. 2017-ben az egyháztanács határozatában kezdeményezte a Magyarországon egyedülálló Pazsiczky-féle (hasonló itthon csak Pusztaszabolcson található) orgona felújítását. Mivel a hangszer kiemelten műemléki rangú, ezért a felújítása műemléki felügyeletet és támogatást igényel.

Ezen védettség és érték miatt több embert igényelő, szakszerű és összehangolt munkában folyhat a restaurálás. Testvér hangszerek alapos kutatását követően, független szakértői vélemények és irányelvek alapján történik a felújítás. A külső megjelenés érdekében szükséges faszobrász-restaurátor bevonása is. A kivitelezést végző orgonaépítő vállalat referencia hangszerek megtekintését követően kerül kiválasztásra.

Egy hazai orgonaépítő mester szerint: „Magyarországon nagyon kevés a megmaradt, 1800 előtt készült orgona. Azok közül is kiemelkedően ritka a kétmanuális hangszer. Ez a hangszer egy rendkívül értékes, hányattatott sorsú orgona, melynek megmentése és felújítása kiemelt feladat kell legyen a mai ember számára, hogy az orgona használható legyen és fennmaradjon az utókornak”.

A szobi egyházközség első lépésként a saját erejéből szúmentesítette az orgonaszekrényt, annak belső faszervezetét 2017. október első felében 444.500 Ft értékben (Pannon-Protect Kft, Pomáz).

A szobi Pazsiczky orgona megújítása - az egyházzenei liturgikus szolgálata mellett – egyedülálló lehetőségeket nyújt orgonakoncertek rendezésére is. Ezen ritka és értékes barokk hangszer újjászületése Szob, a Börzsönyvidék, a Dunakanyar, az Ipoly mente, és egész hazánk zenei kultúráját gazdagítja. A projekt természetesen nem nélkülözheti az önkéntes-irányító munkát sem a hangszer teljes felújításáig, ünnepélyes megszólaltatásáig. Ezért már most hálások lehetünk.

Gondolnunk kell a hangszer további életének követésére, az orgona karbantartására, garanciális ellátottságára is, hiszen egy ilyen horderejű felújítás legalább 100 évre szól.

A projekt csak több forrásra támaszkodva valósítható meg. Közöttük szerepelhetnek: pályázatok- és magánszemélyek támogatása; gazdasági-, társadalmi- és kulturális szervezetek adományai.

Adományokat

- a szobi Római Katolikus Plébánia
10700323-49934603-51200002 számú számlájára várjuk. Átutalás közleményrovatában jelezni kérjük:
Szobi Pazsiczky orgona megmentéséért
- Személyesen vagy postai úton pedig a szobi Plébániahivatalban lehet befizetni az adomány összegét (2628 Szob, Szent László út 1.)

Kérjük, segítsék az orgona megújítását!